

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	24 kor. (12 frt)
Félévre	12 „ (6 „)
Negyedévre	6 „ (3 „)
Egy hónapra	2 „ (1 „)
Egyes szám	8 fillér (4 kr.)
Videkre	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Kolozsvár 1903.

Péntek, Julius 17.

A miniszterelnök mandátuma.

Kolozsvár, július 16.

(h.) A horvát bán, immár tagja a magyar képviselőháznak: mandátumot kapott Temesvár szab. kir. város választó-kerületétől. Valóban meg kell döbbernünk a politikai élet sivárságán, hogy ez megtörténhetett. Eljön hozzánk egy a bécsi udvari körök által kirendelt miniszterelnök azzal a céllal, hogy megrendszabályozza ezt a „rebellis” magyar nemzetet; táskájában hozza mindazt, mit a politikai életben jogfosztásnak, jogtiprásnak, erkölcnek neveznek és mégis akad választókerület, amely mint az utcai rima, felkínálja magát neki, odaborul a keblére, nem megfordítva: keblére vonja őt és odaadja a legbecesebbet, mit a politikában adhatunk, odaadja neki képviselői megbízólevelét.

A választás megtörtént. Khuen-Héderváry immár Temesvár képviselője. Szépséghibák vannak ugyan azon a megbízólevelen. A választást megelőző este ugyanis nagy tüntetések zajlottak le Temesvárott. Olyan tüntetések, minőt még nem igen látott az aludtérü Temesvár polgársága. Beszédnek hangzottak el a bán-miniszterelnök ellen. Ez a szépséghiba azonban ne busítsa a miniszterelnököt. Temesvár hű szolgálója, hű kutyája marad a mindenkori hatalomnak. Vannak egyének, kik csak szolgaságban érzik jól magukat. Kiknek a megalázás az eltető levegőjük. Kiknek kancsuka kell a hátukra.

Temesvár olyan, hogy szolgál akar lenni. Önérvénye nincs. Bűszkesége a hitványaság. Gyönyöre az alázkodás. Kéjeleg, ha megrugdosás. Olyan is, mint a béka: szereti a mocsarat. Szóval röviden: politikailag a legaljasabb.

Mert ilyen: hát megválasztotta Khuen-Héderváryt képviselőjének. Egyénre találtak: szolgál és gazda.

S miért mindezt? Kérdjük mi és kérdezheti mindonki. Ilyen hitvány-e valóban Temesvár, mint a milyennek a politikában mutatja magát! Talán csak számító bölcsek, ki tudja, hogy felülről jó minden áldás? Talán csak pillanatnyi eltévelyedés ez és valójában Temesvár

bűszke és önérvényes, mint azt történelmi múltja és tradíciói megkövetelnék. Oh nem! Nem számító bölcsek és nem is pillanatnyilag megtévelyedett. Becstelenn ott az egész politikai közszellem, mert Temesvár egyszerűen attól fél, hogy elmarad abban a nagy versenyben, melyet a közeli Szeged és Arad friss, pezsgő, lüktető közszelleme teremtett. Így akarja ellensúlyozni ezt a versenyt: politikai szolgálattal, melyek körül kapható, mint a példa mutatja, a legbecstelenebbre is.

A vezér: Molnár Viktor főispán és Telbisz Károly polgármester. — Csatlósai: egy szabadelvű német sajtó, melynek minden sorát busás díjjal fizetik meg a mindenkori kormányok. A hol ilyen posvány terül el az egész közéletben: csak ott teremhetnek meg az ilyen politikai kevitések.

Most azután ezt a mocsárvárost, ezt képviseli a nemzet tanácsában Khden-Héderváry; Jellasics utódja. A szégyen pirja borítja el arcunkat, ha erre a hitványaságra gondolunk. A hitünk van foggyóban az iránt, hogy egyáltalában létezik e még a magyar politikában valamelyes morális erő; van e még bennünk a bűszkeségnek, az önérvénynek egy parányi szikrája is. Ha Temesvárra gondolunk: azt mondjuk nincs. Nincs. Kiveszett belőlünk minden ősi erény: jön egy ember, a bécsi kamarilla küldöttje és kreatuzája. Ostor van a kezében. Azzal az ostorral, a mi ezredéves alkotmányunkat, a mi ezredéves jogainkat akarja agyon-sujtani. S oda áll egy hitvány város és azt mondja ennek az embernek: én befogadlak, magaménak mondalak: mert én így szeretlek; így: korbáccsal a kezében.

Temesvár német város. Lakói spießbürgerek, mint Pozsony. Megtaláljuk a Kraxelhuberek méltó méltó pendantjait. Ott áll a város a Délvidék közepén, mint erős végvára a germán szellemnek. — A magyarosító törekvések, a mint a nagy magyar Alföldről lefelé hömpölyögnek, ott Temesváron akadnak meg. Onnan nem visz tovább az utjuk. Ami azután következik, le az Orsováig az német vagy oláh. Hát csoda-e, ha ez a

város nem tud semmit arról, hogy micsoda ádáz ellenséget nyert minden nemzeti törekvés az új miniszterelnökben. Az az, valószínűleg tud róla, csak nem akar tudni. Nekik miniszter képviselő kellett a multban, az kell a jövőben is. Khuen? Hát Khuen. Mindegy. Csak miniszter legyen és hatalmas. Így lesz erős és megrendíthetetlen a főispán állása. Így történhetnek szépen, csendben helyi panamázsok. Így nem zavarja kisdé ünnegélyző játékaikat semmi sem. De egyszer majd bakot lőnek. Talán most Khuen-Hédervárynak senki sem jósol hosszú életet. Jön más valaki helyette. Temesvárnak azonban megmarad becses képviselője. S akkor könnyen meglehet, hogy az új miniszterelnök egy kissé felnyitja Temesvár szennyes ládáját. A nemezis elkövetkezik. Az is ostorral fog érkezni. S akkor létszen nagy sirás a Molnár Viktorék és Telbisz Károlyék táborában. Addig azonban nincs más teendőnk, mint a röstelkedés és a szégyenkezés. Szégyelljük: hogy a politikai rimaság ily nagy mértékéről tett tanúságot Temesvár. Igaz, hogy német az Istenadta; meg nem is tudta, hogy mit cselekszik. Mindenesetre vagy politikai bolond, vagy korrupt. Hogy melyik? Talán megváltik később.

— A király és a hercegrímás.

A Budapesti Napló, jól értesült és megbízható forrás nyomán rendkívül érdekes hírt közöl olvasóival. A hír arról szól, hogy a király Ischlbe történt elutazása előtt Vaszary Kólos hercegrímást Bécsbe rendelte kihallgatásra. Sokan az ezt indokoló körülmények révén a konklávé közeli eshetőségével hozták kapcsolatba, de most kiderült, hogy a felség azért hivatta magához a bibóros egyházfőjedelmet, hogy lelki megnyugtatót nyerjen tőle az iránt: nem ellenkeznek-e királyi esküjével, ha ex-lex állapotban osztalná föl a parlamentet? A hír erre nézve biztos tudomás szerint azt regisztrálja, hogy Vaszary Kólos hercegrímás őszintén, nyíltan és egész határozottan kijelentette ő Felső-gének: a Ház ex-lex viszonyok közepette leendő felosztása igenis világosan beleülközik a királyi eskübe.

— A közös pénzügyminiszteri szék betöltése. Mig egyoldalról erősen tállgatják, ki lesz az elhunyt Kállay Béni utódja, addig más oldal pozitív módon hangsúlyozzák, hogy egyelőre egyálta-

lán — nem lesz utód, hanem az új közös pénzügyminiszter kinevezése öszig, a királygyakorlatok befejeztéig késik. Hogy a boszniai kormányzóság külön választatik-e a közös pénzügyminiszteri széktől vagy sem, ez is még nagyon is függő kérdés, melyre szintén csak a közel jövő ad majd határozott választ.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 16.

A tegnapi események hatása alatt áll a Ház s azoknak a folytatását várják, mára. Zsufolt karzatok, népes ülésterem. Apponyi Albert gróf mára már megérkezett s ma ő elnököl.

Apponyi Albert gr. feltételegnykor nyitja meg az ülést. Jegyzőkönyv hitelesítése után következnek az elnöki előterjesztések. Ezek közt bejelenti Apponyi, hogy Kosuth Ferenc a Házban viselt bizottsági tagságairól lemondott. Majd bejelenti, hogy napirend előtt Reich Aladár kér szót.

Katona-banda a Hymnusz ellen.

Reich Aladár: A bajai céllövő egyesület meg akarta ünnepelni a százéves fennállását s ez alkalommal a pétervárad katona-bandát akarták elhozni. Atitak a pétervárad 70. gyalogezred parancsnokságához s a zeneprogramot is elküldték. A parancsnokság erre visszaírt, hogy a magyar nemzeti Hymnusz nem játszható. (Kötőző láma a baloldalon.) Gyalázati Botrány: Most dermedjen meg a miniszterelnök vére! — kiáltja zongvára a baloldalon.

Kristóffy József: Hiteles-e?

Reich Aladár: Itt van az ezred pecsétje írása. (Nagy zaj és kiáltozás a baloldalon.) Gyalázatosnak és perverz dolognak tartja, hogy Magyarország egyik szent szimbólumát ily módon száműzzik. Szégyen fogja el az embert akkor, mikor látjuk, hogy a külföldön minden nemzeti érzés a Hymnuszról, a nemzeti dalból fakad, nálunk pedig a hadsereg ezt ki akarja küszöbölteni. Ennek a helyzetnek lehetetlenségét mindenkinek el kell ismernie. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Khuen-Héderváry gróf: Tökéletesen egyetért Reichal, hogy itt e téren nézetkülönbség nem lehet. A mi a rendelet motívumait illeti, azokról előbb informálódnia kell. Érdeklődni fog s utána jár a dolognak. Reich felszólalását olybá veszi, mintha interpellációt intézett volna hozzá s erre felelni is fog. (Helyeslés.)

Abszolutizmus vagy béke?

Az elnök jelenti, hogy a tegnapi vita folytatásaként Rátkay László és Polónyi Géza óhajtanak szólni.

Rátkay László: Tegnapi azt mondtam, hogyha kell, belemegy az abszolutizmusba.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

(Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyező centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér soronként 40 fillér.

TARCA.

Dalok Aranyos Erzsiről.

I.

Fáradtan hazatérlek,
Othon ki vár reám?
Egy bölcsőben mosolygó
Kis aranyos leány.

Ráhajlok szeretettel,
Megfogva kis kezét,
S megszólitom a drága
Aranyos Erzsirét.

Kacag, kacag szünetlen!
Mosolya isteni!
Nem tudja más e földön,
Csak én — megértem!

Azt mondja szeme, szája,
Mídon mosolyg reám:
— Csak tégedet szeretlek
Én édes jó apám!

II.

Tudom, hogy néha te is álmodol,
Azért van gyakran arcodon mosoly.
Szép, tiszta lelked angyalokra bukkan,
S úszol velők a hóféhr habokban.

S körül vesznek a fényes angyalok;
És csengnek-bongnak mézédés dalok;
S míg álmodat az Isten védi, őzi:
Te az övék vagy szép Aranyos Örszil

De ha fölébredsz, — rám tekint szemed,
Az álomország gyorsan elsüllyed;
S azt mondja nékem pirban égő orcád:
— Ó, jó apácskám! itt van a menyország!

Révai Károly.

A hűtelen.

Irta: Máriássy Barnáné.

— Az ördögbe is — mormogta Haraszthy orvos — azonnal esni fog Ez aztán kellemetlen.

Ott állott a ligeti villája terraszán s boszankodva nézett szét. Az ég beborult. A felhők, mintha csak a fák koronáját érintenék. A szomszéd villákat bántó, kékes fény árasztotta el, a mely a vihar közeledtét jelenti. Haraszthy megnézte az óráját.

— Felnégy, hatra van kitűzve az esküvők. — Figyelmesen vizsgálta az égboltozatot. Addig talán elhúzódnak a felhők, gondolta. Majd öltözködni kezdett. Minden felindulás nélkül készült esküvőjére. Pedig szerelmes volt. Jobban, mint valaha elhítte volna magáról. Épp befejezte az öltözködést, a mikor egy szolgáló levelet hozott. Haraszthy az ajkába harapott. Mintha kellemetlenül érintette volna a szolgáló megjelenése. Majd nyugodtan kérdezte: — Mi jó hírt hoz, Ignác?

Aztán átvette a levelet. Kuszált vonásokkal volt fölírva a neve a borítékra. Feltépte. Alig bírta kibetűzni a tartalmát: „Édes Árpád, — nagy baj történt. Feleségem meghalt. Jöjj azonnal. Barátod Ferenc.”

Haraszthy összeborzadt. — A Babuka meghalt — szólt ijedten. Göröcsösen gyűrte össze a papírlapot. Torka összeszorult. Ösmeretlen nehéz érzés lepte meg. — Te szegény, édes Babuka — folytatta csaknem öntudatlanul. — Mi baj érhetett? — mélyen belemerült a gondolatiba. Mintha csak ott állana az asszony mellette, mintha rá emelné szomorú tekintetét. Mintha a szavát is hallaná, lágyan, édesen. Mint mikor a karjában tartotta. — Hunyd le a szemed édes — szokta mondani az asszony, mielőtt csókra nyújtotta az ajkát.

A falióra négyet ütött. Haraszthy erre fölriadt.

— Az esküvőm — szólt ijedten. — Nem, az lehetetlen! Az esküvőm napján, lehetetlen.

Arca halvány volt. A szemében valami éles, kemény, majd ijedt tekintet váltakozott.

— És mégis — tette hozzá töredezetten — el kell mennem. Jó barátom, az ura hiv. Mennem kell, különben az asszonyt árulom el.

Pár perc múlva már uton volt Szentkereszthyhez. Kocsija egy körüti ház előtt állott meg. Az asszony még alig kihült teste az ágyon pihent. A férj ott térdelt előtte. Arcán határtalan bánat és szenvedés. Haraszthy alig palástolható fölindulással közeledett. Csak futólag érintette a barátja fejére nyújtott kezét, miközben kifejezte részvétét.

— Hogyan történhetett? — kérdezte zavartan. — Hisz oly viruló volt még pár nap előtt.

— Megmérgezte magát, — válaszolt a férj, ki emberföltött erővel küzdött fájdalomával.

— Hihetetlen, — szólt Haraszthy tompán, miközben alig tudta fékezni izgatótságát.

— Hihetetlen és mégis úgy van — mondta a férj fájdalmasan. — Mi vitte e lépésre, hogyan jutott a mérgezés, azt még csak nem is sejtetem. Utolsó kérése, amelyet egy levélben hátrahagyott, hogy szívét egy törrel surjadj át. — Hangosan folzokogott.

— Haraszthy visszarettent. A férj nem vette észre. Fájdalma betöltötte egész lelkét.

— Tudom, mily áldozat az, amelyet téled kérek, — szólalt meg újból a férj. Könnyei elfojtották a szavát. Majd alig hallhatóan tette hozzá: — De ez utolsó kívánsága.

Egy tört vett elő. Némán odanyújtotta Haraszthynek és támoilyogva hagyta el a szobát.

Haraszthy egyedül maradt. Mozdulatlanul állt egyhelyben. Szinte nem mert a halotthoz közeledni. Majd erőt vett magán s az ágyhoz lépett. Csaknem visszatántorodott, amint a hideg márványarcot megpillantotta.

— Meg kell tennem, — lihegte, önmagával küzdve. — Megöltem a lelkét. Meg kell ölnöm a testét is! Göröcsösen szorította a kezében levő kis tör. Iszonyat fogta el. Közel volt hozzá, hogy elfusszon. Önkívületben nyitotta föl a halott keblén a ruhát s átszurta a szívét. Csak akkor riadt föl, amikor egy sötét vörös pici folt serkelt fel a tör nyomán. A nyitott ablakon át heves szélroham surolta arcát. A házak mögött feleke-fekete felek vágattak elő. Kisérteties csattanás hallatszott. S nagy csöppekben megeredt a zápor.

A halottas-szoba homályba borult. Haraszthy hosszan tapasztotta a halottra tekintetét.

— Miért tetted ezt? — suttogta öntudatlanul.

Valami sajátságos szomorúság fogta el. S gyors egymásutánban tűntek föl előtte a multak. Az ünnepelt szépség kicsi lepke módjára röpködött a hódolók sorában, a néklű, hogy egyiket is kiütötné. S ő, a nők kedvelője, a kénezzetett férfi, sem lehetett hosszú időn át biztos a diadalában. Egy nap a szép asszony, belefáradva a hosszú küzdés gyötrelmeibe, önfeláldott halott a karjaiba. — A férfi megcsókolta forró ajakkal a hideg asszonyt!

— Édes babukám, — suttogta, — nagyon szeretlek! — És menekült a halott kedves elől.

— Megtörtént — szólt oda röviden a jóbarát a megtört férjnek, anélkül, hogy vissza is tekintett volna. Kocsijába dobta

magát s elhajtatott. Már alig is volt annyi ideje, hogy kissé rendbe hozza öltözkéjét...

— Szép pár! — suttogták egymásnak az ismerősök, kik színlígtig megtöltötték a ferenciek templomát. Eljött a társaság színeje, hogy láthassa a mátkapárt. A téren ember ember hátán tolongott. A lakodalmas kocsi alig juthatott előre. Az ég kitisztult. A felhők mögül kibújt a nap. Mintha boldogságot jósolt volna a hitveseknek.

Haraszthy a kocsiiban szerelmesen hajlik mátkájához. Az asszonyka elérkezésvülve hallgatja. Majd édesen mosolyog az urára s mindkettőjük arca az igaz boldogság derűjében ragyog.

A ligeti villa fahidján az utolsó kocsi is kigördült. Magára maradt az ifjú pár. A Verandáról még egyszer intenek búcsút a szülőknök, majd nézik a színes képet, mely eljűk táru.

Kékespiros fény dereng. A fák levelei ragyognak. A tarka virágok illatot árasztanak. És a bűbajos kép káprázatában Haraszthy szerelmesen öleli át a hitvese derékát. Suttog neki. Az asszony boldogan hajítja fejét férje vállára. Nem is érti minden szavát. Csak forró, szerelmes hangját hallja s egész testében remeg. Haraszthy szenvedélyesen megcsókolja.

Bent a puha fészekben az asszonyka leül egy heverő diványra, az ura mellé, a puha szőnyegre. Lágyan simogatja, majd magához vonja. Az asszony szíve mámoros. A lakodalmi est láza megremegtet. A férfi végigcsókolja haját, szemét. Tekintetök egymásba fonódik. Az asszony szédtűten engedi át az ajkát.

— Hunyd le a szemed, édes! — Haraszthy összerezzen. Majd sóvárogva szorítja égő ajkát a felesége ajkára.

— Te babukám, — sugja az asszony. Rémülten rántja vissza a fejét. Megjé a saját töcöző szavától. Az asszony

kálát az országgyűlésen. (Zajos tetszés balról.) Aztán különben bármily jól táplált is ez a szakál, mit ér az, ha ott ül mögötte máris a Borbély! (Zajos tetszés és derűltség.) Nincs itt egy képviselő sem, ki Magyarországot abba a helyzetbe akarná sodorni. (Zajos ellentmondás jobbról. Kiáltások jobbról: Dehogy nem! Már belesodorták!)

Álljon fel a jobboldalról egy közjogász s bizonyítsa be, hogy lemondunk a magyar nyelvről. . . .

Kiáltások jobbról: Nem mondtunk le!

Polónyi Géza: . . . a magyar zászlóról s rögtön letesszük a fegyvert. A míg ezt nem tudják bebizonyítani, addig nem a többségi elvről van szó, hanem arról, hogy a kisebbség a törvény védelmét követeli. A miniszterelnök tegnap azt mondta, hogy nemcsak a saját táborára, hanem Kossuthékra is számít. Kossuth már kossarát adott a miniszterelnöknek. Akad-e itt ember, aki ezt a politikai inuszurációt vissza nem utasítaná? (Zajos tetszés balról.)

A miniszterelnök felel.

Khuen-Héderváry: Mindenekelőtt arra hívja fel a Ház figyelmét, hogy a t. képviselő ur felszólalására egy szóval sem reflektált, tehát már azért sem jöhetett abba a helyzetbe, hogy félremagyarázza. (Helyeslés jobbról.) A t. képviselő ur mondott ugyan egyet-mást a közös tárgyalásokon, de főképp a mult ujonclétszám újból való megadásáról volt szó. Hivatkozik rá, hogy a megbeszélések végén éppen Polónyi volt az, aki azt mondta: „De megmondja ám a királynak, hogy a véderő revíziójánál folytatjuk ám a harcot, ha nemzeti engedményeket nem kapunk.”

Sebess Dénes: Hát megmondta-e? Megmondta-e a királynak. (Nagy láрма balról.)

Polónyi Géza: Ép azt akarjuk tudni, hogy mit mondott arra a király?

Khuen-Héderváry: Ami a szóól szakálát illeti, hát amennyiben arra vicceként hivatkoznak, hát viccnek jó. Csak azt akarom ezzel mondani, hogy azért amit mondok és tesztek: állom a felelősséget. Visszatérve Rátkayra: az ő beszédéből azt olvassuk ki, hogy nem bányá, ha akár jön az abszolutizmussal (Nagy láрма a baloldalon.)

Vázsonyi Vilmos: Denunciális Bécsbe. **Khuen-Héderváry:** Vagyis, hogy inkább belemernek az abszolutizmusba, mint sem a bécsbe. (Nagy láрма a baloldalon.)

Polónyi Géza: Hiszen, ha ezt akar-nók, akkor az ön pártján volnánk. (Nagy tetszés balról.)

Rátkay László: Egy miniszterelnök-höz nem illik ilyet mondani! (Lárma a jobboldalon.)

Khuen-Hédervárynak most Lukács miniszter odasug valamt.
— Sugó! Eljen a sugó! — kiáltják balról.

Khuen-Héderváry: Sokkal méltányosabb az ellenzéknek az a része, mely szóól álláspontját elfogadja. Bátran hivatkozik arra, hogy a nemzet képviselőinek tulnyomó része a rendet akarja mindennek-előtt helyreállítani. (Nagy tetszés jobbról.)

A vita folytatása.

Khuen-Héderváry gróf: Rátkay képviselő ur az abszolutizmust hangoztatta, inkább óhajította azt az ország békéjének helyreállításánál. (Viharos ellentmondás a szélsőbalról.)

Rátkay László: (Felugrik helyéről.) Ne ferdtse el tisztelt miniszterelnök ur a beszédemet, ez nem politikai tisztesség. (Viharos zaj a jobboldalon.)

Khuen-Héderváry gróf: Megnyugtattja azonban őt az a tudat, hogy a nemzet többsége igenis óhajítja a békét és a nyugalmat. (Viharos helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Következik a napirend a vita folytatása a miniszterelnök programja felett.

értelmetlenül tekint rá s szerelmesen simítja végig az ura hullámos haját. Majd lecsusszik a kis keze s elföldi a férfi két szemét.

— Hunyad le a szemed, szívem, — lehel az asszony. S ajkát csókra nyújtja.

— Nem, ne így! — fúdulokja az ura. — Ne így! — esdi kétségbeesve.

Az asszony zavartan néz. A férfi kezét védelemmel emeli asszonya elé, mintha megakadna ott, hogy láthatatlan ellenségtől. Menekülni akar rémes emléktől s szorosan magához öleli hitvesét. De alighogy megöleli, ijedten szökik fel.

Arca ólomszínű. Szeme lázasan ég. Csaknem görcsösen vonja szívére asszonyát. De valahányszor csókolni akarja, irtó-zattal tölti el egy rettentő hidegség érzete. Ugy érezi, mintha nem ketten, de három volnának. Közül van az örüléshez.

— Hajnalodik. Virágillat száll föl a levegőben. Az orgonabokorban megszólal a feketeipkás kis csodadalk. Megrészegetően fújja. Mámor terjed az isteni ilatokból.

Agathe csipkés pongyolában, az öltözök heverő-divánján alszik. Selymes pillái beárnyékolják arcát, a mely hasonló a hajnalrészás lehelletéhez. Hajlékony teste megrezzen. Lágyan suttogja:

— Nagyon szeretlek.

Majd, mintha csókra nyújtáná az ajkát. Az ur ott kucorog előtte a szőnyegen. Dult vonászában alig lehet ráismerni. Szemében kétségbeesés ül.

Közékhajlik az átvőző. Vad szenvedélyvel szívja be forró lehelletét. Örületes vágyódás hajtja a pihegő asszonyt felé. A ki már az övé. De a kit nem tud birtokba venni. Két élő közt — egy halott.

Marjay Péter: Hosszas bírálat alá veszi a miniszterelnök programját és kijelenti, hogy azt tudomásul nem veszi. Nem pedig azért, mert nem elégti ki a nemzet óhajait. A küzdelmet a nemzet jogainak érdekében feladni nem szabad és nem is fogják. (Ugy van! a szélsőbalon.) A miniszterelnök rideg elzárkózásával, a nemzet akaratával való ellentétbe helyezésével, a legüdvösebb és legfontosabb törvényjavaslatokat zárja el a megvalósulástól. (Ugy van! a szélsőbalon.) Itt van a fizetésrendezés. Az állam minden ágazatában mennyire szükség van a tisztviselők helyzetét. Itt vannak a beruházási javaslatok, a kiegyezés, a gazdasági javaslatok, a tanítók sorsa. (Ugy van! a szélsőbalon.) Bírálja a kormány adminisztrációját. Sok olyan dolog van ott, a mire nincs szükség. Ott vannak a főispánok. Mire valók azok. Huzzák az óriási fizetést és nem csinálnak semmit, csak korteskednek. . . . (Viharos zaj jobbról.)

Solymossy Ödön báró: Micsoda beszéd ez, hogy a főispánok csak korhelykednek. (Nagy zaj jobbról. Rendre! Rendre!)

Elnök: Marjayt e kifejezéseért rendreutasítja. (Nagy zaj a szélsőbalról. Nem azt mondta. Korteskedést mondott.)

Marjay Péter: Kijelenti, hogy korteskedést mondott.

Elnök: Ez esetben visszavonja a rendreutasítást. Nem jól hallotta a kifejezést.

Marjay Péter: Nem veszi tudomásul a miniszterelnök programját.

Öt perc szünet.

Szünet után:

Dániel Ernő báró, a vitát meddőnek s az obstrukciót veszedelmesnek tartja. **Helyesli az ellenzék küzdelmének célját,** de az elértéért igénybe vett módot elítéli. Az obstrukció — folytatja — megzavarja a parlament működését s az abszolutizmushoz, vagy az anarkiához vezet. Így aztán nem lesz magyar nemzeti állam soha. (Nagy zaj és kiáltások a szélsőbaloldalon.) **„Hát tűrné, hogy a király megszegje az esküjét?”** Joggal érhetne vád bennünket azért, hogy a parlament a legválságosabb időben hagyta el a nemzetet. Az obstrukció folytatásakor szemben találják magukat az így harcolók a nemzettel. Biztosítani kell a békét úgy az országban, mint a parlamentben. (Éljenzés és taps a jobboldalon.)

Vészi József: Egyik közbeszólásra válaszul, személyes kérdésben kijelenti, hogy a politika, melyet eddig támogatott megbukott. Odahagyta a helyét. Reméli azonban, hogy e hajléktalanság rövid ideig tart. Hasonlatot mond közben a kutyáról, macskáról, mire gróf Bánffy Miklós közbeszól: **hát a kecskéről és kaposztról?**

Vészi József: A gazda halálával a hű eb agyonbushlja magát, míg a macska az új gazdánál is ragaszkodik az éléskamrához.

Gróf Bánffy Miklós kijelenti, hogy közbeszólásával ő nem akart gyanúsítani s csodálja, hogy Vészi József nem halt meg régi gazdája sirján, hanem átpártolt a farkasokhoz, kik megölték gazdáját.

Ez ezopusi vita után

Elnök az ülést bezárta.

A folyosóról.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 16.

A ház felosztási foglalkoztatja a kedélyeket és a Házban a felosztásra nézve eltérőek a vélemények, a mennyiben a kormányparti jogászok között sokan hangoztatják, hogy a Ház felosztása ex-lex-ben ki-zártnak tekinthető, a többség azonban ennek dacára is a mellett érvel, hogy a politikai helyzet a kibontakozás ezen módját mintegy megköveteli.

A miniszterelnök két alternatíva előtt áll, vagy felosztja a Házat vagy pedig elnapolja és rendeletekkel bizonyítja az államélet akadálytalan funkcióját. Ez a mód azonban visszhangra nem talál és így a miniszterelnök kénytelen lesz a Háznak bejelenteni, hogy a Házat felosztani kívánja és az indennitás megszavazását fogja kérni.

Tudósítónk erre vonatkozólag kérdést intézett az ellenzék vezérébireihez, a kik kijelentették, hogy még az esetben sem hajlandók az indennitást megszavazni és a törvényhatóságok nagy részéről hiszik, hogy ex-lex-ben elrendelt választások királyi meghívóját kihirdetni és a választások elrendelését, központi választmányok kikéldetését megtagadni fogják, mely esetben csakis csonka parlament ülné össze és a nem választó kerületek volt képviselői is megjelenhetnének az ujjonnan összehívott Házban.

Erra nézve a **kormánypárt** egyik legkiválóbb közjogász tudósítónk előtt ekként nyilatkozott:

A Ház felosztásának kérdésénél a jogi és politikai indokok egybevetésével lehet csak helyes véleményt alkotni. Minde-nekelőtt azzal kell tisztába jönni, hogy az alkotmányjogi törvényeink sem képeznek önmagukban befjezett végezt, hanem a magasabb cél, amelynek eszközei és biztosítékai az alkotmányos élet védelme.

Jogilag az 1848. évi IV. t. c. VI. szakasza, melyet a 67. X. t. c. módosított, világosan az alkotmányos életnek azon biztosítékát képezi, hogy a végrehajtó hatalom kezelje a kormány, a törvényhozó hatalom egyik faktorának a koronának a Ház felosz-

latására vonatkozó jogát ne gyakoroltat-hassa oly célból, hogy a koronát megillető végrehajtó hatalom az állam közjövédelmét a parlament ellenőrzése nélkül és a parlamentnek költségvetési joga kijátszásával kezelje.

Midőn a f. évi költségvetéssincs megszavazva, világos, hogy a parlament feloszlatása a 67. X. t. c. szellemével ellenté-nék. Más kérdés azonban, hogy miután a törvénynek célja az, hogy a közjövédelmeknek parlamenti ellenőrzés és határozat nélküli felhasználását lehetetlenné tegye, ezen célnak meg tud-e felelni akkor, midőn a parlament együtt léte alatt is a kisebbség a parlamenti akarat megnyilatkozását megakadályozza.

És ez esetben már a jogi szempont mellett a politikai szempontnak kell a kérdés elbírálásánál az irányt megadni. A salus res publica a törvényeknek a célja. Azokat tehát ennek érdekében lehet és kell alkalmazni és az államhatalmat és így a végrehajtó hatalom is annak érdekében gyakorolható és a törvényhozó hatalom egyik részese a korona, ezen hatáskörében megillető jogát is az állam érdekében gyakorolni jogosult lehet. Kérdés tehát az, hogy politikailag lehetetlen-e az alkotmányos életet a kisebbség magatartása mellett funkcionáltatni. Lehetetlen-e az érintkezési pontot a többség és kisebbségi akarat mellett megtalálni. Lehetetlen-e a kisebbség nemzeti követelményeinek teljesítése? Ha igen s ha a kormány ezekkel szemben az erkölcsi és politikai felelősséget elvállalni képes, akkor a Házat is fel-fogja oszlatni.

A „fekete mise” botránya.

Kolozsvár, július 15.

A lapok ugyan keveset írnak róla, de annál többször beszélnek Párisban a fiatal báró d'Adelsvár Jakabnak és több nagy-ur társának botrányáról. Röviden már ismertettük az esetet. A fiatal báró a nemlelmelemmel kultuszát fűzte s a titokzatos „fekete mise” ceremóniájának hódolt. Az affér legújabbban irodalmi színezetét is nyert. Kíttűn, hogy Huyssmann író, Zola követője, barátja volt a bárónak és ez avatta be a „fekete mise” misztériumaiba. Báró Adelsvár maga is irodalmilag működött, még pedig abban az irányban, melyet Angliában a szerencsétlen Vilde Oszkár képviselt, aki tudvalevően üzemleírt fegyverháza került és két éve halt meg Párisban, testileg-lelkileg elzülve.

A fiatal bárót eredetileg diplomatának szánták, de ő kerekén kijelentette szü-leinek, hogy szabad író és költő akar lenni, mert, mint poetának, missziót kell teljesítenie: az emberiség egy új szépségének kultuszát kell hirdetni. — Tizenhétéves korában verseskönyvet adott ki ezen a jellemző címen: „Ebauches et Debauches”. Verseiben a „moderne” szenvedelmest követőjeként mutatkozik be s magasztalja az „új szépség”-et. Hirdeti bennök, hogy ellensége a női nemnek, mert a nő csalfa, igaz érzésre képtelen lény. Önkéntesi éve egy időre felbeszakitotta irodalmi működését. Charlevilleben szolgált s a kis városkában csakhamar híre futott, hogy az önkéntes ur lehetetlen orgiákat ül fényes lakásában. Időről-időre megjelent nála egy híres párisi írő (alighanem Huyssmann) kell ez alatt érteni), akiről azt beszélték, hogy irodalmi tanácsadója az ifjú bárónak. Ennek köszönhető, hogy a bíróság akkor nem avatkozott bele üzemleibe, mert akkor egy-szeren excentrikus poetának nézték. Párisba visszatérve, folytatta irodalmi működését, irt egy kötet esszé és két kötet költeményt, ezeknek legközelebb kell meg-jelenniük egy párisi kiadónál.

A szépség új kultuszát, melyet költeményeiben „Asztarte kultuszá”-nak nevezett, ekkor már gyakorlatilag is fűzte, de Warren nevű barátjával együtt. Letartóztatása eleinte teljesen hidegen hagyta. De az első éjszaka után, melyet a vizsgálati fog-ságban eltöltött, egészen megváltozott. Mikor reggel de Nolle vizsgálóbíró maga elé vezettette, az ifjú báró halálsápadt volt és már nem volt rajta a fűző, mely előző nap derekát még karcsúvá tette. Rögtön belekezdett, hogy — valószínűleg előre betanult beszédben, — az új szépség elméletét kifejtse. De a vizsgálóbíró felbeszakitotta, hogy elméletét fejtsse majd ki a főtárgyaláson. Ezzel b-vezettetett három fiut, a kik a báróban rögtön felismerték Asztarte pap-ját. Ezeknek vallomásait még mosolygva hallgatta. De a mikor az édes anyja lépett be a vizsgálóbíró szobájába tompa kiáltás tört ki belőle, a fiatal báró összerogyott s keserves sirással a menyasszonya nevét zokogta. Csillapító szereket adtak be neki, míg végre megnyugodott.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK!

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyed évre 6 „
Egy hónapra 2 „

Mutatóvány számot kívánatra 8 napig ingyen küldünk.

Füredre utazó t. előfizetőinknek az „Ujság”-ot bárhová készséggel elküldjük.

„Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

Wekerle ismét feltűnik.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, júl. 16.

Ismét alternatíva elé került a magyar kormány: vagy lemond, vagy ex-lex-ben feloszlatja a Házat, mert B-cs felfogása szerint sorozni kell már minden poklokon keresztül is.

Nálunk politikai körökben lehetetlennek tartják a képviselőháznak az ex-lex-ben való felosztását s a bánt tegnap óta bukott embernek tekintik s egész komolyan kombinációba veszik a közös pénzügyminiszteri állásra.

Khuen-Héderváry utódjaként ugyan-csak tegnap óta Wekerle Sándort emlegetik. Az ellenzék talán még a kormánypártnál is szívesebben látná Wekerle Sándort a miniszterelnöki székhelyen, mert meg vannak győződve róla, hogy tőle telhetőleg azon lesz, hogy a véderő reformjában az ellenzék kívánságai lehetőleg respektáltakassanak.

Ez a felfogás nyilvánul meg a „Magyarország” tegnapi vezércikkében is, amely szerint ha Wekerle vagy Apponyi tette volna meg a Héderváry nyilatkozatát a nemzeti követelményekről, az ellenzék esetleg megnyugodott volna, mert hiti és bizott volna e kijelentésben. De a bánban nem bízunk.

Az egymásra torló események tehát ismét a helyzet magaslátára helyezik az egyházpolitikai reformok népszerű megalkotóját, kinek miniszterelnökké való kinevezetése egyszeribe lecsillapítaná a háborgó indulatokat az ellenzéken.

Wekerle Sándor pedig a nemzeti követelmények teljesítésében látja csak a zavaros helyzet megoldását.

Beavatott helyről kapom azt az értesítést, hogy mikor néhány hét előtt a korona kikérte a „kegyvesztett” Wekerle tanácsát, sőt tárcával kínálta meg a Tiszakabinethen, Wekerle azt a nyílt és váratlan kijelentést tette a királynak, hogy az új kormány csak úgy boldogulhat, ha teljesíti az ellenzék kívánságát a katonai nemzeti vívmányokra nézve. Az udvar erre nyomban elejtette a Tisza-Wekerle kombinációt.

Azóta hatalmasan kifejlődött a helyzet s erről egy előkelő politikai személyiség a következő jelentést tette egy bécsi lapzerkesztő előtt:

Elvek és célok harca ez, nem személyeké. A kormány, a mely Barabásék nemzeti követelményeivel szemben merev álláspontot foglalt el, ma már nem boldogulhat.

A szabadelvűpárt is titkos híve a Barabásék nemzeti követelményeinek, s szívükben rokonszenveznek az obstrukcióval a kormányférfiak annál is inkább, mert a nemzeti követelmények ellen való állásfoglalás ma a legnépszerűtlenebb dolog Magyarországon.

Tehát meg kell adni a nemzeti követelméseket s ezt jelentené Wekerlének miniszterelnökké való designálása. Ha ez be nem következik, Magyarország válsága a monarkia válságává fogja magát kinőni.

Kémrendszer Boszniában.

Kolozsvár, július 16.

Most, hogy a Kállay Béné halálával új kormányzót kapnak az okkupált tartományok, nem lesz érdektelen megvilágítani a minisztérium uralkodó állapotokat, úgy, a mint azt egy a viszonyokkal ismerős ember írja.

Miután a boszniai hivatalnokokat nem tudták megszokni, s ezek nem élvezik azt a megfelelő bizalmat, melynek utján mindenről értesülhetnének, azt a segédeszköz tá-lálták ki, mely annak idején Magyarországon és Olaszországban is az osztrák bürokratizmus fegyvertárába tartozott, t. i. egy kiterjedt kémrendszer szervezését. Alig van hivatalnok, a kinek ne volnának kémjei és az emberek ezáltal oly félenek lettek, hogy nyilvános helyeken alig beszélnek. Olyan embereknek, kiket gyanusnak tartanak, folyton házkutatásokat tartanak és ha valakinek szerb újságot sejtene, a melytől meg-vonták a postai szállítási jogát, akkor azt le is zárlák.

Mindezekért csak gyenge vigasz az, hogy a hatóságok néha oly mulatságos baklövéseket csinálnak, melyek időről-időre országos derűltséget okoznak.

Igy néhány évvel ezelőtt egy nagyon intelligens szerbet annyira megdölgöztet egy főhivatalnok, hogy az kémizsolgálatra hajlandónak mutatkozott. Nagyon szívesen adtak neki 5000 forintot, mikor kért, mert azt hitték, hogy most minden titkot meg-fognak tudni. Az okos szerb csakhamar azzal a kijelentéssel állt elő, hogy egy berlini vállalat képviselőiséggel kínálta meg, s csak úgy mondhatná meg az országban, ha az ehhez szükséges 15000 forint óvadékok megkapná. A főtitviselő, aki nagy súlyt helyezett a szerb kémre, a fejét rázta, de aztán csakhamar fölvette a takarékból a maga és a felesége pénzét, eladta a családi ékszereket és együtt volt a pénz. A szerb kém evel a pénzzel kiment Berlinbe és ott egy röpiratot adott ki a bosnyák kormány ellen.

Egy másik esetben egy tisztviselő, a ki előreakart haladni, arra az ötletre jutott,

hogy maga követ el árulást, ezt felfedezi s így szerez érdemeket a maga számára. Összeállított egy röpiratot Kállay ellen, ezt Lipcsében kinyomatta s aztán irt Bécsbe a közös pénzügyminiszteriumba, hogy kitérő összeköttetései révén sikerült megtudnia, hogy támadás készül Kállay ellen, de ő azon a nézetén van, hogy azt megtudni előzni, ha a lipcsei utazására pénzt és szabadságot kapna.

A kormány természetesen feltűt és az illető hivatalnok csinos utat tett Lipcsébe és kijárta, hogy a röpirat, melyet ő rendelt meg, nem került nyilvánosságra. De ez az eszme oly fényes volt, hogy tovább is ki akarta aknázni. — Száz példányt a röpiratból kinyomtatott, ezeket elküldte Triestbe s aztán egy másik hivatalnokkal jelentést tettetett Bécsbe, hogy Triestben veszedelmes tartalmu könyvek láthatók. Természetes, hogy őt küldték ki most Triestbe is s oly fényes sikerrel működött, hogy rövid idő alatt mind a száz röpiratot Bécsbe küldte.

Tiszta véletlen volt, hogy ez a dolog napvilágra jutott s mindenki, aki csak is-merte a bosnyák kormányrendszer félsz-ségeit, a kormány rovására mosolygott a dologra.

UJDONSÁGOK.

Paraszt típus.

Kolozsvár, július 17.

A **bíró:** Most már távozhat.

A **tanu:** Hát aztán semmi, semmi? . . .

A **bíró** (mosolygva): Mit akar öre?

A **tanu:** Ugy gondolom, hogy nekem is dukál valami. Drága most a munka, bíró uram. Ha itt elpocskélok az időt, odahaza felkopik az állam. A masina sem hoz be ingyért, kivált ahol nem zónát fizet az ember, ménkü drága az alkalmatosság. Aztán a vendéglátás, meg a kvártély is szép summába kerül.

A **bíró:** Szóval, maga költséget kíván. Mennyire reflektál?

A **tanu** (a fejét vakarja, mert nem érti a kérdést. Az egyik ügyvéd segíteni akar zavarán és mosolygva sugja fülébe: Kérjen kend öt forintot.): Öt pengővel be-érném, ha nem sokajja a tekintetes ur.

A **bíró:** Bizony az sok lesz, de majd megállapodunk két forintban.

A **tanu**! Azt is megköszönöm a téns urnak, mert hát nem akarok én a törvényen nyereszkedni. (Közlebb lép és kérges tenyerét a bíró elé tartja.)

A **bíró:** Csakhogy azt nem tölem kapja, hanem felperes ügyvédjét kötelezem arra, hogy küldje meg magának postán.

A **tanu** (elszontyorodva): A prókator! Megköttem szépen, de mán akkor még sem köszönöm meg.

A **bíró:** Hát nem mindegy az, ki adja magának a pénzt?

A **tanu:** Egy kutya vóna, instálom, de mikor én már megeltem kényeremnek a javát és prókatortól idáig még egy árva batkát sem láttam.

A **bíró:** Ne busujjon, öreg, ezuttal megkapja a pénztét hiánytalanul. Csak menjen most szépen haza.

A **tanu:** Istennek ajánlom.

A **bíró:** Isten veled!

A **tanu** (az ajtóból visszafordul, pár pillanatig köhéssel, hogy időt nyerjen, aztán alázatosan hangon szól): Ne vegye zokon téns uram, de jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok.

A **bíró:** Nos?

A **tanu:** Hát amondó vagyok, hogy még is csak jobb szeretném, ha bíró ur most csak egy pengőt is adna a tanudij helyett.

A **felperes ügyvéde** (hirtelen a zsebébe nyúl): Ha csak az a baj, itt van egy forint.

A **tanu:** Kelletlen nyul a pénz után, alaposan megvizsgálja a tanudijat, miközben azon töpreng, vajjon elfogadja-e, vagy pedig visszazárja.

A **bíró:** Van még valami kívánsága?

A **tanu** (egy ideig szótlanul áll, aztán indulatosan kiőr): Ugy-e megmondám, hogy így járok. A prókator ur még az imént azt sugta a fülembe, hogy öt forintot kérjek, a bíró ur csak kettőt ítél meg és mire fizetésre kerül a sor, egy forinttal szúrják ki a szememet. No de nem is lesznek én ezennel senki tanuja. (Köszöntés nélkül távozik.)

— (Baleset a kolozsvári tűzérék gyakorlatain.)

A kolozsvári 32. tűzérék, mint nagyenyedi levelezőnk értesít, kedden érkezett oda, honnan egy napi tartózkodás után, az évi rendes lögyakorlatokra Nagy-Seben felé vonul. Walter Emil főhadnagy lova a bevonuláskor valamtól megjött s fölágaskodva a kövezetre bukott. A főhadnagyot a szerencsétlenség következtében szenvedett súlyos lábzuódásával még az nap visszazárlították ide Kolozsvárra a kórházba.

— (Házi ipari bazár Kolozsvárt.)

A kereskedelmi miniszter támogatásával mozgalom indult meg Kolozsvárt egy házi ipari bazár létesítése ügyében. A bazárban a kelendőbb és izlősebb speciális erdélyi házi ipari cikkeket fogják árusítani, u. m.: kalotaszegi varrtatásokat, különböző szőtteket, sás- és szalmafonó ipartárgyakat stb. Egyik helybeli kereskedő már be is nyújtotta a kereskedelemügyi miniszteriumhoz erre vonatkozó részletes ajánlatát s így a terv nem sokára megvalósul. Az erdélyi speciális házi iparcikkekről legközelebb egy katalógus jelenik meg.

— (A kolozsvári szépitő-egylet új tagja.) Napról-napra szaporodik városunk szépitő-

ban is hetvenen lépnek be a fejlődő egyesület tagjai közé. Az egyület, mely Kolozsvár legintelligensebb társadalmi körét vallhatja magának, föltétlenül meg is érdemli a támogatást, melyet csak a kitűzött célok eléréséhez jut a város közeléb.

— **(Halálhírek.)** Egy jószágos, önfeláldozó, derék ur, Schönbörg Miksáné, született Szandicz Bertla, élete 42-ik évében, Abaziban, e hó 8-ikán elhunyt. A megboldogult férjén és négy gyermekén kívül nagy család és az ismerősök egész serege gyászolja.

— **(Hangverseny az Erzsébet-uton.)** Városunk kedvelt sétahelyén, az Erzsébet-ut felől pihenőjén, e hó 18-ikán szombaton este hangversenyt rendez a Polgári Dalegyület. A változatos műsora hangverseny esti 6 órákor veszi kezdetét. Belepti díj nincs.

— **(Lőgyakorlatok a „Gorbó völgybe” (Valea Garbului) nevű határrezsben.)** A m. kir. 21. honvéd gyalogezred folyó hó 18-án, kora reggeltől délig, a „Gorbó völgye” (Valea Garbului) nevű monostori határrezsben, éles töltséssel, harcszerű lögyakorlatokat tart. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a jelzett időben a nevezett helyen ne tartózkodjék, s ott ne közeledjék.

— **(Nagyváradi véres vasárnapja.)** Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök beavaltotta szavát s kormánybiztost küldött le Nagyváradra, Sélley Sándor miniszteri tanácsos, a magyar főfőrendőr személyében, a vasárnap véres délután vizsgálata ügyében. Nem tudjuk, milyen instrukciókat adott a miniszterelnök Sélleynek, ki két nap nagyváradi tartózkodásáról a nyilvánosságot előtt egyelőre még csak egy oly értelemző kommunikációval számolt be, hogy ama hírek, melyek azt regélik, mintha ő Gerő Armin főkapitányt felfüggesztette volna állásától: egyszerű kólmány. Nos ezt gondoltuk. — Sőt ha igen jól emlékezünk, jó előre azt is megjegyeztük már, hogy Gerő ur királyi tanácsosságra és polgármesterségre juthat még, a polgárság vére révén. Jólánsunkat még azzal egészítettük ki, hogy Sélley ur, ki hír szerint derűre-borura hallgatja ki a rendőrség tisztviselőit s a polgárság képviselőit, szintén emelkedni fog a ranglétrán, ha rástíti a nagyváradi ellenzékre, hogy ő volt a harc előidézője. Am derítse csak ki az igazat a nagyváradi Őrlejek, Bordó Ferencnek, Moskovitsok és Gerő urak bűnösségéről, ugy aztán vége lesz a b-rátságos bán mosolyoknak és Sélley ur konduktisztája sötételni fog. De — mi pesszimisták vagyunk! — Sélley miniszteri tanácsos okos ur és vigyázni fog és nem hoz bajt a tulajdon rendőri fejére.

— **(Az asszony tragédiája — a férj bűnhődése.)** Egyik közelebbi számunkban megemlékeztünk egy bájos, fiatal aradi asszony öngyilkosságáról, ki a mézes hetekben dobta el magától az életet, miután meggyőződött róla, hogy érzelmeinek eszményét az taposta össze, akit bálványozott s kínál lányos ábrádjait nem valósulva, hanem foszlányokra tépre látta. S most a férjét, aki nem óvta a szelőlőtökeket az ábrándokat, a küzdelmes élet szőlőitja a porondra csak olyan rideg realitással amilyenlennel ő összetört egy érzékeny, fiatal szívet. Fintor Dezső tudvalevően hét évi mélységes szerelem után tette feleségévé Török Margitot, az aradi hölgyvilágnak azt a kedvenc szépségét, aki a világ zajától elvonulva, egyedül szerelmének élt. A bájos hajadon akkor lett hitvesévé Fintor Dezsőnek, mikor az elnyerte gr. Berchtold árpád-házi uradalmanak intézői állását. — A boldogság alig tartott három hétig, a fiatal asszony meggyőződött róla, hogy az urában családostól és nem akart tovább élni. A halált kereste. A tragikus esetnek híre ment és az árpád-házi uradalom gazdája: gróf Berchtold számonkérte Fintor Dezsőtől a felesége halálának okait. Fintor nem tudta magát tisztázni, mert mindenki tudta Árpád-házi, hogy az intéző a házassága mézes heteiben is több időt töltött egy ottani leányos-családnál, mint a felesége mellett. Gr. Berchtold fölháborította a megrendítő eset, bizalmatlanná vált Fintor iránt, a kinek könnyelműsége egy ártatlan, fiatal lélek elmulását okozta és az intézőt elbocsátotta a szolgálattól. Sőt tovább ment. Kiutasította uradalmaiból azt a családot is, amelyhez Fintor még a házassága idején is eljárógatott s amely így közvetve előmozdította a fiatal asszony tragédiájának bekövetkezését. Fintor Dezső tehát drágán fizetett. Egy ifjú, érzélgős teremtetést küldött a másvilágra könnyelműségével s most kereshet magának új otthon a régi helyett, amelyet nem tudott megbecsülni.

— **(Késedelmi kamat az ex-lexben.)** Igen sok helyt az országban, tekintettel a törvényen kívüli állapotra, nem voltak tisztában azzal az adóhivatalok, de az adófizető közönség sem, hogy az adóhivatalok után fizetendő késedelmi kamat. Mindjárt az ex-lex beállta után utasította a pénzügyminiszter a hatóságokat, hogy miképp járjanak el a késedelmi kamatok felszámításánál. Miután ennek dacára a felszámítás körül tévedések történtek, ezek eloszlatása végett a miniszter most egy újabb rendeletben tudatta, hogy csak az ex-lex előtt esedékes vált adótarozások után lehet késedelmi kamatot felszámítani. Az ex-lex idejére az ez alatti esedékes vált adótarozás után késedelmi kamat nem jár.

— **(Letartóztatott feleséggyilkos.)** Katona Imre Kispesten Jakó zsoldgárus e hó 15-én nejét egy sóróróval egy fejbe ütötte, hogy az asszony rögtön meghalt. A dolog előzménye az, hogy Katona a költséges és pazarló természetű ember volt, feleségével rossz viszonyban élt. Emiatt gyakran volt közöttük háborúzás. Szerdán Katona újra összeszedta a feleségét, mert elpazarolta a pénzt és kérte, hogy legyen takarékosabb. Az asszony feleselni kezdett, mire férje hirtelen gerjedelmében egy fejtűtött egy só-

róróval, hogy az asszony menten kimúlt. Katona megdöbbenve vette észre, hogy haragjában agyonütötte a feleségét és elszökött. A csendőrség azóta hiába nyomozta a feleséggyilkost, mert az Budapesten leppangott. Csütörtökön hajnalban a Ferencvárosban Botoh István és Nagy István rendőrök egy gyanús viselkedésű embert vettek észre, aki mikor látta, hogy vizsgálják, elakart futni. A rendőrök özöbe vették és sikerült elfogni a menekülőt, az előbb álnévet mondott, de a rendőrök felismerék benne a körözött feleséggyilkost, Katona Imrét, aki erre be is vallotta, hogy ő azonos a keresett feleséggyilkossal. A rendőrség még a délelőtti folyamán átkísértette a pestvidéki királyi ügyészséghez.

— **(Kállay Béni holtteste Budapest.)** *(Express tudósítás.)* Kállay Béni, elhunyt közös pénzügyminiszternek holttestét hozó vonat reggel hat óra negyven perckor érkezett meg Budapestre a keleti pályaudvaron. Ugyanezen a vasúton jöttek a miniszter özvegye és családja, valamint igen sokan azok közül a bécsi főrangok közül, akik jelen voltak a tegnapi temetésen. A holttestet Kallmann József építészeti főtanácsostól Thallóczy Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök vette át és a koporsót azonnal elhelyezték az enterprise emberei a diszes fourgonra, amely Kallmann és Thallóczytól követve azonnal megindult a Tudományos Akadémia felé. A család pedig a „Hungária”-szállóba hajlatott. A Tudományos Akadémia palotájában Borovszky Samu főtitkár helyettes és Jónás Károly gondnok minden intézkedést megtekintett a holttest fogadására, mely valamivel fél kiló óra után érkezett meg. Az Akadémiában Jónás gondnok átvette a koporsót az uraktól és az enterprise emberei nyomban a diszes ravatalra helyezték. A ravatal maga egyike a legimpozánsabbaknak, melyet valaha az Akadémia oszlopcarnokában fölállítottak. Az egész oszlopcarnokot, a lépcsőházat és a folyosót fekete lepel borítja és feketébe vonták a gazdag figurális díszítésű oszlopokat is. A falakat és az oszlopokat az elhunyt miniszter cimerez gyászjelentésével díszítették. A ravatal az oszlopok között emelkedik, gazdagon öveze a szebbnél-szebb délkeleti növényekkel és virágokkal. Az antikittű, remekműű érkezőkoporsó több sor égi viaszgyertya veszi körül s négy sarkán a kandalláberek lángjai égnek. A koporsón csupán az özvegynek és a családnak koszorúja van és a koporsó előtt, a feszülttől jobbra és balra bársonypárnákon vannak elhelyezve Kállay csillogó rendjelei. A ravatal körül szebbnél-szebb virágkoszorúk vannak, amelyeket megfűtik az egész ravatalos termet, sőt a folyosókat is. A bécsi koszorúkat valamennyit elhozatták Budapestre és ezeknek a száma megkészeződött azokkal, amelyeket ma hoztak a ravatalra.

— **(Kolozsvári egyén a Duna hullámai között.)** A budapesti államrendőrség főkapitányi hivatala sürgönyileg értesítette a kolozsvári rendőrséget, hogy f. hó 16-án a Duna ából egy férfi hulláját fogták ki, a kinek a kolozsvári városi tanács által Schléssinger Adolf névre kiállított házassági engedély találtatott. A megejtett nyomozat szerint a jelzett névre tényleg adatott házassági engedély s a nevezett egyén Árpád-u. 24. sz. alatt lakott, de hozzátartozói nincsenek.

— **(A nővér bosszúja.)** A szerelmi drámák nagy literatúrájában érdekes fejezet jut annak a speciális körülménynek, a mikor két testvér egyszerre szerelmes egyazon boldog halandóba. A balladákban, ha két fivér szeret egy nőt, véres párviadal a perendő. Ha két nővér szeret egy férfit, akkor a dráma még megrázóbb lehet. Odesszából írják, hogy ott egy esküvő alkalmával tragikus csattanója volt egy ilyen szerelemnek. Egy gazdag kereskedőnek egyik leányát feleségül kérte egy szép fiatal ember. A fiatal pár boldogságába azonban beleszólt a menyasszony nővére, a kinek szívében olthatatlan szenvedély ébredt a vőlegény iránt. Szerelmében oly messzire ragadta magát, hogy el akarta csábítani a nővére vőlegényét. Lángoló szavú levelekkel ostromolta a találkát kért tőle, de a vőlegény felháborodással utasította vissza a nemtelen ajánlatot. Jött végre az esküvő napja. A templomban együtt volt a nász vendégsereg, a menyasszony és vőlegény már az oltár előtt állott s a pap megkezdte a ceremóniát. Ekkor hangosan felkiáltott a mellőzött nővér:

— A házasságot nem szabad megkötni; a menyasszony vak!

A zavar egyszerre feldulta az ünnepélyes akust, de a vőlegény kijelentette, hogy ennek ellenére is feleségül veszi a menyasszonyt. A papa azonban még sem került a sor, mert a menyasszony, a ki egyik szemére tényleg vak volt s füveg-szemet viselt, e féltett titkának felfedezése annyira megröndült, hogy összeesett és szívzselhűdés következtében ott az oltár előtt meghalt.

— A mikor az áruló nővér látta, hogy mit követett el, eltűnt a templomból s mind máig nem volt feltalálható.

— **(Házasságom és annak története.)** A berlini előkelő körökben élénken foglalkoztatja most egy csinosan kiállított kis könyv, amelynek szerzője a legismertebb német bankár felesége. A nő, aki ösnemesi családból származik és akinek rokonsága nagy kegyben áll Vilmos császár-

nál, két évvel ezelőtt egy bálból, ahol férje nélkül jelent meg, csak a reggeli órákban vetődött haza. — Ez az eset kinos fel-fűtést keltett és a férj nyomban megindította a válópórt a szép fiatal asszony ellen a házastársi kötelesség elmulasztása miatt. — A bíróságok erre kimondták a választ, bár a nő erősen vitatta, hogy a férjét kell bűnösnek kimondania, mert az sértette meg a házastársi kötelességet. Mikor az asszony megtudta, hogy a felső fórum is elveszett az ügye, kiadta a kis könyvet „Házasságom és annak története” cím alatt. — A könyv ekkor óriási szenzációt keltett és egyenesen a császár utasítására konfiskálták azokat a példányokat, a melyeket a rendőrség erős kutatás után össze tudott szedni. A könyv egy biográfia. Elmondja benne a nő, hogy milyen gyötrelmes volt rá nézve a házasság. A férj teljesen elhanyagolta őt, gyakran napokig nem váltott vele egy szót sem, az éjeleket sohasem töltötte odahaza és főképpen az tette őt elkeseredetté, mert a bankárnak viszonya volt egy magasrangú katonatiszt arisztokrata özvegyével. Bizonylétka nem volt, hogy a férje ellen föllép-hessen, deketívetek fogadott föl a házasságtörés megállapítására és végre az egyik titkos ügynök tudtára adta, hogy a férj a tiszti kaszinó álcáros bálján együtt lesz az vetélytársnőjével. Ezért ment ő el a bálra, az urát azonban nem találhatta meg, aminek egyszerű magyarázata, — mint később megtudta — az, hogy a detektív, aki neki a hirt hozta, a férjnek is szolgálatában állott s ez bizonyára jobban fizette őt, mert a nyomorult ember a bankár kedvéért elárulta megbízóját. A detektív csak azért ösztönözte őt, hogy menjen el a bálra, mert így alkalmat akart adni a férjnek arra, hogy annak erős fegyver legyen a kezében a válópör megindítására. Megírta a nő a könyvben azt is, hogy miért kellett a férjnek ez a fegyver, amely a bíróság előtt tényleg jól szült el. Mikor a házasságot megkötötték, az asszony félmillió márká hozományt adott át urának és a házassági szerződés szerint abban az esetben, ha válópörre kerülne a sor és a bíróság a nő hibájából mondaná ki a választ, ezt a hozományt az asszony többé vissza nem követelheti. A könyvet különösen azért kellett konfiskálni, mert ez bepillantást enged a berlini előkelő világ erkölcsi magán-életébe is s föltötte kényes, diszkrét természetű dolgokat hoz nyilvánosságra, másrészt meggyanúsítja a válópörben ítélkező bírakat is, a kik szinte magasabb presszió hatása alatt döntöttek az igazság arcultásával a nő hátrányára. A válópör előtte után az asszony szülei kijelentették, hogy évenként 50,000 márká apanage-t adnak leányuknak, de csak úgy, ha ez távozik Németországból és oda többé soha vissza nem tér. A boldogtalan asszony kényszerhelyzetében ezt megtette. Elutazott és most Budapestén egyik dunaparti szállodában lakik. Sorában azonban nem nyugszik meg és itteni ügyvédjé utján e napokban a berlini polgári bíróságnál beperelte az ex-férjét a félmillió márká hozományért.

— **(Méregkeverő parasztiasszony.)** A pestvidéki törvényszéknek két nap óta érdekes foglya van. Egy 54 éves öreg asszony, a ki férjét meg akarta ölni méreggel csak azért, hogy aztán elmenjen férjhez egy másik emberhez. Duracs Katalinnak hívják és már két éve, hogy férje betegeskedik. A férfi 60 éves és meglehetősen jó-módu ember. Neje még leánykorában viszonyt folytatott egy rákoscsabai legénnyel, a ki mostan házasságot ígért neki az esetre, hogyha férje meghal. A férj azonban csak nem akart meghalni. Az asszony tehát patkánymérget vásárolt és azt apránként be-adta ételbe urának. Ez a napokban rossz-szul lett és az orvos arsenikum-mérgezését konstátált rajta. A vizsgálatot megindították erre és kiderítették, hogy az öreg asszony keverte a mérget. A vizsgálóbíró előtt ezzel védekezett Duracsné:

— Megszántam jó uram halálását és kínlóását. Jobb neki, ha előbb halna meg!

— **(Szöktetés Amerikába.)** Érdekes szerelmi regényről hullott le mostanában a lepel, egy jónévű budapesti kocsmáros elttűnéséről. Arról van ugyanis szó, hogy egy 35 éves ember, a ki már öt éve nős, állt 15 éves sógoránjával Amerikába szökni. A kaland őse Rothstock Rezső 35 éves vendégfő, a kinek évekig volt kitűnő üzlete a Lehel-utcában. Az utóbbi időben teljesen elhanyagolta az üzletét, úgy, hogy az édes anyja végre is eladta a házat s a kocsmát is. Rothstock azóta Szondy-utca 82. számú házban lakott a feleségével. Pár nap előtt történt, hogy Rothstock elmaradt hazáról; előbb azt hitték, hogy a vidékre rándult. — Ugyanakkor azonban, mikor ő eltűnt hazáról, nyoma veszett a felesége nővéreinek, a 15 éves Kocsis Eugéniaának is. — Arral a kifogással ment el édesanyja Zsigmond-utca 70. szám alatt levő lakásáról, hogy a napot — mint azt már gyakran tette — a nővérénél, Rothstocknéknál tölti. Másnap mindjárt gyanút keltett a családban, hogy mind a ketten egyszerre tűntek el. A leány holmijainak átkutatása alkalmával egy levelet találtak a családtagok, amelyből tisztára kiviláglott, hogy a még szinte gyermekiéany és sógora Rothstock rég szerették egymást. Miután pedig bűnös szerelmükkel féltek a következményeiktől, jónak látták Amerikába szökni. A rendőrség körzi a szerelmes szökevényeket, akik az előlejek szerint Amerika felé szöktek.

— **(Tarka Szinpad.)** Ma este tartja utolsó előadását a Biasini szállóban a Főér Dezső igazgatása alatt álló Tarka Szinpad. E bucsu-estély egyszermind jutalomjátéka lesz a közkezdelt jellemkomikusnak Göndör Aurélnak, ki a közönség itt működése alatt művészi produkcióit nagyon megkedvelt és a ki e szeretete minden tekintetben rá is szolgált. A jutalomjátékot és a jutalmazandót ajánljuk a közönség szíves figyelmébe.

— **(Hirdetmény.)** Kolozsvár sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város Csere nevű erdőjében annak az évrnek tavaszán levágott tölgyfa (müfa) eladása végett 1903. év július hó 22-ik napjának délelőtti 8 óráján a helyszínen nyilvános árverés tartatik. Magán felkérésre rendelkezve el az árverés az annak megtejtésére kiküldött bizottság utasított, hogy az árverést csak abban az esetben tekintse érvényesnek, ha az eladás alá kerülő müfákért árverezők a hivatalos becsáron felül legalább 20%-kal többet ígérnek.

— **(Elővigyázat a Balkánban.)** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a kereskedelmi minisztériumtól vett utasítás folytán a Balkán államokba való kivittelt foglalkozó hazai vállalatokat, hogy az ottani különböző piacokról egybegyűjtve megtekinthet a kamara irodájában mindazon cégek nevgyézké, amelyek tapasztalat szerint megbízhatatlannak, vagy pedig a velők való üzleti összeköttetés legalább is kockázattal jár. Ennélfogva a kivittelt foglalkozó cégeink jól felfogott érdektükben cselekszenek, ha az említett államok piacaira nézve — az üzlet kötés előtt — az említett jegyzéket megtekintik s általában körültekintő óvatossággal járnak el.

— **(Daltársulat.)** Lengyel József kitűnő erkölki szervezett daltársulata szép számú közönség érdeklődése mellett játszik minden este az „Angol királynő”-szálló korthelyiségében. Az ismert daltársulatot, mely a legjobb magyar, francia, orosz énekesekből, tánc- és karrikatúra-művészekből és művésznőkből alakult, most új tagokkal egészítette ki az igazgató. A többek közt még pár estén vendégcserepelni fog a tegnap este fellépett Little Carabin táncművész, ki Budapestén is nagy elismerést aratott külön-böző táncprodukcióival. Kiváló nagy vonzerőt gyakorol még a született zenebohó és a műsor számos érdekes száma.

— **(Egy kereskedelmi akadémiát)** végzett fiatal ember alkalmazást keres. Bárminő irodai munkák teljesítésére vállalkozik; szerény fizetési feltételek mellett Címe megtudható a kiadóhivatalban.

— **(Szerencsés számok.)** Express tudósítás. Az osztálysorsjáték tegnapi húzása a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

5000 koronát nyertek: 78803 89665.
2000 koronát nyertek: 14167 42092.
1000 koronát nyert: 7586.
500 koronát nyertek: 2164 5557 6734
22295 23710 50659 57854 59633 62278
67732 68790 68916 69202 70176 84116
93579 99927.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

A bán: Temesvár képviselője.

Temesvár, júl. 16. é. 10 ó.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök 847 szavazattal Bokányi Dezső szocialista jelölt 20 szavazattal ellenében Temesvár képviselőjévé választott.

A pápa haldoklása.

Budapest, július 16. é. 12 ó.

Rómából jelentik, hogy ha a pápa állapota megengedi, úgy még egy mellszúrással fognak megpróbálkozni rajta.

A pápa tegnap így szólott Lapponi orvoshoz:

„Bárhogy is ítéljen rólam a történelem, annyi tény, hogy minden gondolatom az egyházé volt.”

Mikor komornyikja lefektette, szomorúan mondotta neki a pápa: „Félek, hiam, ma fekszem le utoljára, fiam.”

Oreglia camerlongisi hivatal átvétele után a vatikánban népszerűlén svájci testőrséget felosztatja.

Kállay Béni temetése,

Budapest. júl. 16. é. 12 ó.

Kállay Béni bosnyák kormányzót ma délután négy órákor temették. A holttestet Hettyey Sámuel pécsi püspök szentelte be. A Tudományos Akadémia környékét való-sággal ellepte a nagy közönség. Rengeteg sok küldöttség, nagy-számu előkelőség volt jelen a temetésén, melyen a bosnyákság vezetői Skalic szerajevói polgármesterrel az élükön vettek részt s föl-kérték Thallóczy Lajos osz-tálytanácsost, hogy vallásukhoz híven, tisztelétük kifejezése gyanánt a koporsót vállalkra emelve vigyék a temetőbe. A bosnyákok ez óhaját a hosszú utra való tekintettel nem engedhették meg. A magyar kormány, a magyar képviselők gr. Apponyi vezetése alatt, a főrendek Csáky Albin vezetése alatt, a közös minisztériumok küldöttéi szintén megjelentek a temetésén.

A gyászszertartás József Ágost főherceg megjelenésekor vette kezdetét. Láng Lajos nagyvata-sú gyászbeszédében méltatta Kállay Béni hazafiasságát és páratlan

munkásságát. Majd megindult a gyászmenet, melynél fényesebbet rég nem látott a város közönsége.

A Kerepesi-úti temetőben a magyar képviselőház részéről gróf Apponyi Albert, míg a bosnyák kormány nevében br. Kutschera mondottak gyászbeszédeket.

Az árvíz.

Budapest, július 16. é. 12 ó.

A Duna egyre jobban apad, így a veszedelem végre mulóban van, a legexponáltabb vidékeken is.

Budapesti gabonatözsde.

Készáru-üzlet lanyha, 10 fillérrel olcsóbb, határidőüzlet szintén lanyha.

Jegyzetelt:

Buza okt.....	7.13—14
Buza 1904. ápr.....	7.38—39
Rozs okt.....	6.15—16
Zab okt.....	6.28—29
Tengeri júliusra.....	6.00—01

REGÉNY

— Délamerikai regény. —

Irtá: Kreuth W. Fordította: Vajda Károly.

HETEDIK FEJEZET. (6)

Jobbra és balra a vonyító kuttyák csusztak vissza. A mások oly jószágos gazda heves korbácsütései azonnal nyugalmat teremtettek.

Róbert nem talált megfelelő szavakat gondolati kifejezésére. Spanyol nyelven szólt meg és jó napot kívánt. A kuttyák miatt akart engedelmet kérni. A helyzet azonban oly különös volt, hogy mondókáját elég furesán adta elő.

A nagy prairieken egy egyedül, oly elhagyottnak gondolta magát és ime, saját földjén és területén talál egy szomszédnőre. A paraguaybeli leánynak legalább föltétlenül annak kellett lenni, mert hiszen vitlen nem hord az ember mért-földnyi távolságokról.

Mialatt Róbertet ezen gondolatok foglalkoztatták, a leány arcáról tünéden láta a félelem kifejezését; de a leány meglepetése mindenesetre még az övénel is nagyobb volt.

Mikor Róbert beszédét, melyet egy lehetetlen spanyol nyelven mondott, befejezte, a leány megrázta fejét és úgy tetszett, mintha arcán egy üde mosoly vonult volna végig.

— Atái — szólt a leány. Róbert nem értette meg és spanyolul kérdezte, hogy mi a neve és honnan jött légyen. — Mercedes, — felelte a leány és guarani nyelven még néhány szót szőlt, mit Róbert megint nem értett.

Ugy látszott, hogy a benszülött nő ismét gyanakodni kezdett volna. Nehéz korszájához közeledett, hogy fejére helyezze azt. A fiatal ember előlépett erre, mert segíteni akart neki. Ismét egy elutasító mozdulat, megint egy félig esodáldozó, félig megremült tekintet.

Az erdő gyermeke sok ügyességgel és kecsesen fölemelte a nehéz korszót és menni készült.

Róbert egy ideig nézte a haladó leányt a karesu derék izgató ringásában és a fiatal hangok lágy harmoniájában gyönyörködve. Még majdnem gyerek-leány volt, de a hajadon kifejtett időmaival. És még mielőtt eltűnt volna az erdő sűrűjében a fiatal ember még egyszer láthatta a kedves arcot, mely úgy tetszett, mintha mosolyogna és mintha bucsuzót intene neki.

Róberten majdnem győzedelmeskedett a hajlandóság, hogy kövesse e rokonszenves jelenséget, hogy megtejtse a talányt, a melyet a leány megoldás végett reá bizott. De egyébkénti erélyességén és férfi voltán kívül még egy özön idealizmussal is bírt. Nem akarta a kedves képet még leleplezni, el akarta magával hiteitni, hogy az egy erdei tündér volt, ki azért jött, hogy vigasztalja őt magányában és felvidtsa az ő oly gyakran eltompult kedélyét.

— Hát hogy is jött volna másképen? — kérdezte önmagától. Az egész erdő és vidék az enyém és biztosan tudom, hogy mérföldekre nem tartózkodik erre semmi lény. A határos mezők városi embereké, kik nem legeltetik erre marhájukat és nyájukat.

Róbert leheveredett a puha mohába. A széleslevélű fák hatalmas koronája úgy íveztek körül, mint egy nagy zöld dóm, mely a vakító napfényt csak a felsőbb régtőkban engedti zöldes fényt árasztva bejönni. Alant mély árnyék uralkodott. Az erdei forrás megszakítás nélkül ösörgedezett kövecses medrében és rohanva sietett a sziklának, amelyről a mélységbe esett.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Z. A. »Héderváry« című verse rémületbe ejtette a redakciót s kérjük, az ígért folytatást felejte el. Héderváry ellen, higgye el, mi is közzünk szakadtáig küzdünk, de ha ilyen versekkel obstruálni meg őt, úgy lemondás helyett testi nyavalyát kapna a bán, — ezt pedig, loyális ellenfelekhez illő módon mi sem óhajtuk.

Felelős szerkesztő:
HERCZEG JENŐ.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

Nagy raktár helybeli
készítményű paplan,
mátráz és ágyhuzat
o o tokban. o o

Sárga Kristóf

fehértanú- és vászon-
raktárban Kolozsvárt,
Deák Ferenc-utca 3. sz.

A legnagyobb választékban és legjutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérneműk
és harisnyák.

Különlegességek: dus választék
minden ki-
telt divatos férfi- és női ingek,
alsónadrágok, gallér, kezelt
és finom zsebkendőkben.

Elvállal kiházasítási vagy magánzükségre kívánt min-
denféle fehérnemű pontos elkészítését, kitűnő szabás
és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítottat.
2550 58-104

Szőnyegek minden fajtában és mi-
nőségben, u. m.: sa-
lon-, fali-, futó-, ágyelibe- és
pamlag-szőnyegek, továbbá va-
lódli Linoleum minden szélesség és
nagyságban.

Hazai pokróczok, utazó- és gyap-
ju-takarók, fürdő-köppeny, ru-
ha, lepedő, törölköző, kalap
és kezttyük.

Eladó bolti berendezés
és házi telefon!

Valódi késmárki lendamaszt asztal-
nemű 25% gyári áron alól kapható.

Minden héten új utazás. Egyetlen sorozat sem ismételtetik

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a.

2532 11-*

(Róm. kath. bérpalota.)

Világ-Panoráma

kitűntetve 36 arany- ezüst és bronz-éremmel.

Photoplasztikai körutazások. Az egész világ a maga valóságában.

1903. július 12-től július 18-ig

GRACZ.

Steierország.

Látható: délelőtt 9-12-ig, délután 2-10 óráig.

Belépti díjak felnőttek: számára 40 fillér,
tanulók, gyermekek és katonák (örmes-
o o től lefelé) 20 fillért fizetnek. o o

Beszélő gépek!

Világhírű Mascagni Record Comp.

grammophonjait és fonographjait

csekély havi részletekre szállítjuk. Havi részlet
4 koronától feljebb. Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve. — Erdélyi részi főképviselet: —

„KORVIN MÁTYÁS“

Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság
Kolozsváron, Deák Ferenc-utca 21.

Hangszer osztály. — A gépek nyagant megtekinthetők.

Jzléses

könyv-
nyomdai
munkákat

a legolcsóbb árban Gombos Ferencz
Lyceum-könyvnyomdája készít.

Törs és Ormai

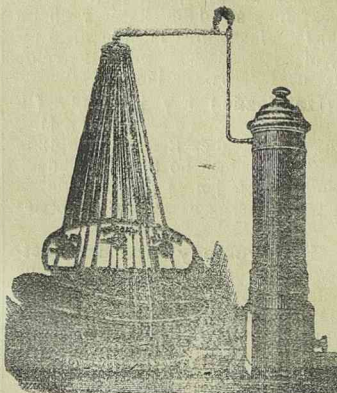
mérnök-vállalkozók 2305 49-105

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten

Elvállalja

vízvezetékek, csatornázások, központi
fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

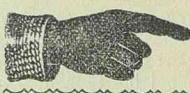
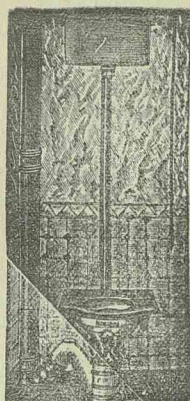
Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szag-
talan klosetek, szivattyu-művek berendezését.

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

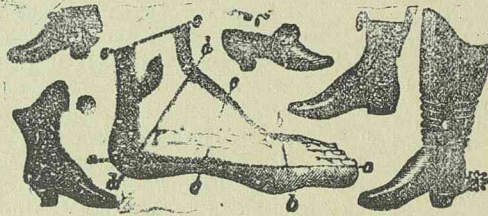
Raktáron vannak:

vas-, agyag- és ólom-csővek, szivattyu-kutak

vízvezetési és csatornázási cikkek. Költségvetések ia
gyen és bérmentve.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy 20 év óta főmálló

CIPÉSZ ÜZLETENEMET

Egyetem-utca 1-ső szám alól áthelyeztem

Wesselényi Miklós-utca 7. sz. alá.

Kérem a n. érd. közönség szives további nagyraecskült támogatását. Kiváló tisztelettel

HEGEDÜS FERENCZ cipésmester.

2566 2-10

Milyen vizet igyunk?

Csakis a felső-rákosi Mátyás király vizet!

Mert nemcsak hogy 50%-al olcsóbb, mint a többi itt
ismert ásványvizet, de gyógyhatásra, valamint
üdítő hatásra is azokat jóval felülmúlja!

Minden fűszerkereskedésben literes üvege 8 kr.

Főraktár a forrásbérő:

Hirsch Adolf cégnél (Hid-utca).

Mélt. dr. Korányi Frigyes főrendiházi tag
ur, a budapesti m. kir. egyetem hírneves bel-
gyógyászati tanárának bizonyítványa.

A felső-rákosi „MÁTYÁS” forrás ásványvizét
a vezetésem alatt egyetemi belgyógyászati kóro-
dán, valamint a magán gyakorlatban sokszorosan
rendeltem — a gyomor és légcsőszervek
hurutos bántalmaiban, vesebajokban, fő-
leg pedig vesebetegségek és ezzel összekötött
idegbajokban szenvedő betegeknek mindazon
előnyös hatással, melyet a legjobb föld-
des vasas ásványvizet nyújtanak.

Gazdag szén-sav tartalmánál és kellemes frís-
sító ízénél fogva kedvezően befolyásolja
az étvágyat és az emésztést. A rendelke-

zésemre bocsátott ásványvizet teljesen tiszta és
kifogástalan kutkezelésről tanuskodik.
Budapest, 1903. febr. 27.

Korányi Frigyes s. k.
egyetemi tanár.

Mélt. dr. Purjesz Zsigmond udvari tanácsos
ur, a kolozsvári Ferencz József egyetem hírneves
belgyógyászati tanárának bizonyítványa.
Alulírott a felső-rákosi „MÁTYÁS” forrás
vizét, kedvező vegyi összetételénél fogva,
nem csupán kellemes élvezeti italknak
tartom, hanem igen jó sikerrel alkalmaztam
azt úgy a legkülönbözőbb eredetű ver-
sebetegségek — mint az emésztő és légcső-
szervek hurutos bántalmaiban ellen.

Kolozsvár, 1903. jan. 23.
2407 32-100 Dr. Purjesz Zsigmond s. k.

„literes üvegekben kizárólagos főraktár:
Telefon 241. SEGESVÁRI és TÁRSA cégénél. Telefon 241.

Kiadó bolt!

Wesselényi Miklós-
utca 16-ik szám alatti
bolthelyiség
átköltözés miatt

AZONNAL KIADÓ!

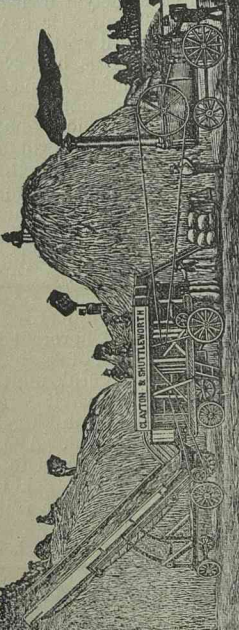
Felvilágosítással szolgál ugyanott:

Gräf József órás.

Clayton & Shuttleworth

magyarországi képviselet Budapest

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

2 1/2 egész 12 lóról,
származásos, ut-
továbbá járgány-csúszók, tőre-csúszók, konkolozók, kaszáló- és arató-
gépek, szénagyutatók, boronák.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek

„Columbia-Drill”

legjobb szorítógépek,
szekavágók, repavágók,
imkorics-morcsók,
daráló, brüt-malmok,
egytémes szék-alk.

2. és 3. ábrán látható minden egyéb gazdasági gép.

Részletes árjegyzék kitű-
ntetve ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

2. és 3. ábrán látható minden egyéb gazdasági gép.

Részletes árjegyzék kitű-
ntetve ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Cséplőgép garnitura olcsó áron eladó!

Ertekezhetni lehet: B. Bak Lajosnál.

2447 16-*